

GYALLAY DOMOKOS

KIS JÁTÉKOK

1. CSODATEVŐ ORVOSSÁG
2. KÁRTÉRITÉS
3. RÓKÁK
4. ZSUZSA LEVELE

B u d a p e s t , 1 9 4 7

AD. 5902/41

A MAGYAR NÉPI MŰVELŐDÉSI INTÉZET MŰSORFÜZETEI

I.

GYALLAY DOMOKOS

KIS JÁTÉKOK

1. CSODATEVŐ ORVOSSÁG
2. KÁRTÉRITÉS
3. RÓKÁK
4. ZSUZSA LEVELE

Ebben a sorozatban eddig a következő füzetek jelentek meg:

1. **Gyallay Domokos:** „Kis játékok“
2. **Volly István:** „Ütik a rézdobot“
(Az 1848—49-es szabadságharc dalai.)
3. **Bognár Gyula:** „Műsorgetvek a naptári év jeles napjaira“

Felelős kiadó: Szüts László, Budapest.

Sylvester Irodalmi és Nyomdai Intézet Rt.,
Budapest, XIV., Hermina-út 51. — F. v.: Schlitt Henrik.

B u d a p e s t, 1 9 4 7

AZ OLVASÓHOZ.

A Magyar Népi Művelődési Intézet vidéki munkatársai egyre gyakrabban fordulnak az Intézethez azzal a kéréssel, hogy lássa el őket megfelelő műsoranyaggal. Tekintve azt, hogy a magyar falvakban még talán soha nem volt a mostanéhoz hasonló „műkedvelő“ láz és hogy még mindig csak meg lehetően selejtes műsoranyaghoz tudnak hozzájutni a vidéki rendezők és színjátszók, elhatározta az Intézet vezetősége, hogy — anyagi lehetőségeinek keretein belül — igyekszik megfelelő műsorral ellátni a magyar falvak és tanyák lakosságát.

Világosan áll előttünk, hogy mire kell törekednünk. Mégis elhibázott dolognak tartanók, ha műsorszolgáltatunkkal mindjárt a kezdet kezdetén a legnehezebb feladatok elé állítanók vidéki munkatársainkat. Éppen ezért első műsorfüzeteinkben igyekszünk könnyen népszerűsíthető s minél kevesebb anyagi befektetést kívánó műsoranyagot közölni. Hisszük, hogyha munkatársaink lépésről-lépésre követik a műsorfüzetekben kijelölt utat, rövidesen eljutnak majd a legkisebb falvakban is a magyarságot és európaiságot méltóképpen képviselő, a „népi“ és „magas“ művészeti igényeket egyformán kielégítő színvonalra.

Bizalommal kérjük munkatársainkat, hogy műsoranyagunkkal kapcsolatos tapasztalataikat minél részletesebben közöljék velünk, hogy a tapasztalatokat idejében kiértékelhessük, és ezután megjelenő műsorfüzeteink szerkesztésénél hasznosíthassuk. Ugyancsak szívesen vesszük azt is, ha a műsorfüzeteink anyagának felhasználásával rendezett előadásokról, estekről értesítést kapunk. Amennyiben munkatársaink időbeosztása megengedi, ezeken az előadásokon képviseltetjük is Intézetünket.

Első füzetünk szerzőjét, Gyallay Domokost, nem kell olvasóinknak bemutatnunk. Csak annyit mondunk itt róla, hogy egyfelvonásos színdarabjait Erdélyben sokszázszor előadták, s az erdélyi magyarság legkedvesebb írói közé sorolta a szerzőt. Hisszük, hogy ezek a kis játékok is országszerte nagyon kedveltek lesznek.

Budapest, 1947. november hó.

A Magyar Népi Művelődési Intézet
Vezetősége.

CSODATEVŐ ORVOSSÁG

— Vigjáték egy felvonásban. —

Személyek:

Péter,
Sári, Péter felesége,
Julis, Sári nagynénje.

1. JELENET.

Sári, Péter.

PÉTER (középkorú ember. A kis szobából ki-dugja a fejét): Sári... , jó, hogy kézügyben vagy!

SÁRI (hangjában pulykaméreg): Mi bajod, te veszedelem?

PÉTER: Hol van az új csizmám? Nyilván eldugtad, gonosz asszony.

SÁRI: Mit akarsz az új csizmával?

PÉTER: Még kérdezed?! Meg akarok jelenni velem!

SÁRI: Hol akarsz megjelenni?

PÉTER: Ne tedd magad, Sári! Tudod te azt mon-dás nélkül is...

SÁRI: A korcsmában, ugy-e? Tudom, hogyne tudnám! Te ékes virágszál, te!

PÉTER: Virágszál? Mi ütött beléd, hogy így tisztelesz?

SÁRI: Gyehennának ékes virágszála!

PÉTER: Inkább állatnak szoktál nevezni..., disznónak!...

SÁRI: Inkább is illik rád. Hát most is nem az ördög vályújára akarsz szaladni?

PÉTER: Oda! Csak azért is, amiért csúffá akartál tenni. Doktor kézre adtál; beoltattál ital ellen... pirulát vetettél be velem...

SÁRI: Igaz. Sárba dobott költség volt.

PÉTER: Hát belátod, álnok személy. Nem tudtál kiforgatni a vidám kedvemből... Hol az új csizmám?

SÁRI (*toppant*): Nincs új csizma!

PÉTER: Hát akkor a rongyost húzom föl. Az is a te szégyened, ha rongyosan jelenek meg az emberek között. Csuhaj, csak azért is! (*Táncmozdulatokkal el a kis szobába.*)

SÁRI (*utána*): Jajjaj, hogy ezen nem fog se átok, se szidás!

2. JELENET.

Sári. Julis.

JULIS (*öreg asszony. Más faluból jön átalvetővel, kosárral*): Isten áldjon, Sári húgom!

SÁRI: Isten áldja, Julis néném! (*Megcsókolja.*) Mi újság odahaza a falunkban?

JULIS: Csendesen éldegélünk a bajaink közt.

SÁRI: Miért fárasztotta magát olyan nagy teherrel?

JULIS: Egy kis kóstolót hoztam a kedves körtefádról. Meg egy sajtocskát. Aztán mézet egy kis fázékkal. (*Mutatja.*)

SÁRI: Köszönöm... Rámfér a rokon szeretet.

JULIS: Hát nálatok mi újság?

SÁRI: Mi is éldegélünk, de nem csöndesen.

JULIS: Az urad?

SÁRI: Biz az tovább járja a bolondját.

JULIS: Nem használt az orvosság?

SÁRI: Dehogy használt! Csúfalkodik az oltással is, a pirulával is.

JULIS: Hogy te annyira nem tudod kormányozni!

SÁRI: Vesződöm én vele hűségesen. Isten annak a tudója, hogy én mennyit szidom, mocskolom a hitványt! Mi mindent kitalálok a rovására. Ajtót zárok rá, a korcsmába megyek utána s földig gyalázom a népek előtt..., most meg a csizmáját dugtam el, mert most is menni akar. Mind nem használ szerencsétlen fejének! Nem tudom én azt már visszatéríteni a régi becsületre.

JULIS: Pedig tovább kell próbálkoznod.

SÁRI: Mihez fogjak most már?

JULIS (*jelentősen, gondolkozás után*): Várj csak! Én is tudok egy orvosságot a férfi korhelyisége ellen, azt is meg kellene próbálnod!

SÁRI: Örömet..., mi volna az?

JULIS (*jelentősen*): Csodatevő orvosság! Titkos szer..., hátha az segíteni fog!

SÁRI (*kap rajta*): Csodatevő? Már csak annak lehet foganatja..., a csodának... Adjuk be neki mihamarább!

JULIS: Csakhogy ez nem úgy megy, Sári hú-

gom! Ott rejlik a csoda, hogy nem az uradnak kell bevennie, hanem neked.

SARI: Beveszek én akármit! Amilyen nagy méreggel én élek, mi ahhoz képest a legkeserűbb orvosság?

JULIS: Mikor fog az urad a koresháza menni?

SARI: Mondom, hogy éppen odakészül. *(A kis szoba felé int.)*

JULIS: Hát akkor mindjárt elkészítem. Tölts meg egy üveget tiszta vízzel.

SARI *(üveget tölt meg vízzel s átadja Julisnak):* Tessék!

JULIS: Most aztán fordulj el... nem szabad látnod. *(Az üveget megrázogatja.)* Úgy! Visszafordulhatsz, készen van, nesze!

SARI: Aztán hogy kell használni?

JULIS: Bizony, azon válik meg, hogyan használod. Hát hallgasd meg s pontosan tartsd be, mert különben elmarad a csodatétel. Hát így használd! Mikor észreveszed, hogy az urad indul már a koresháza, hirtelen húzz egy jó kortyot az üvegből s mindaddig tartsd a szádban, amíg meg nem bizonyosodol, hogy az urad elment már. Mikor megbizonyosodol, akkor az orvosságot vagy kiköpöd, vagy lenyeled.

SARI: Hát ezt könnyen meg tudom tartani.

JULIS: Megeshetik, hogy először nincs foganatja, hát többször meg kell próbálnod. Megint kortyintasz.

SARI: Értem! Kortyolgatok, mint ahogy az uram kortyolgatja az italt.

JULIS: De jól vigyázz! Ha az urad jelenlétében lenyeled, vagy kiköpöd, akkor — féltő — elmarad a csodatétel.

(A kis szobában Péter dudorászik.)

SARI: Jön is már a gonosz!

JULIS: Én behúzodom addig a kamrába ezzel a holmival. Most kortyints... ülj le a székre s vágj szomorú arcot. *(Gyorsan el a kamrába s kinyitja a kis ablakot.)*

SARI *(kortyint s leül).*

3. JELENET.

Voltak. Péter.

PÉTER *(belép s kihívóan énekel):* „Addig iszom, míg a világ világ lesz s míg az égen egy ragyogó csillag lesz.“ *(Rongyos ruhába öltözött, egyik lábán rossz csizma, másikon bakancs. Az ének végén megáll, majd táncfigurát vet felesége előtt.)*

SARI *(ül és betegformán, szelíden néz az urára).*

PÉTER *(magára mutat):* Ide nézz, világ! Így engedi Balogh Pétert a felesége az emberek közé. Koldus öltözetben! *(Sári nem felel.)* Így küldi az urát a koresháza. *(Kötődve.)* Küldi?... Jó, hát megyek is!... *(Az ajtó felé lépdél, csodálkozva néz vissza: hol marad a veszekedés? Kissé vár, aztán megint énekre gyűjt.)* „Addig iszom, míg a világ világ lesz, Míg az égen egy ragyogó csillag lesz...“ *(Énekszóval hátul el, behúzza maga után az ajtót.)*

JULIS *(a szobába néz a kamara ablakán).*

SARI *(kiköpi az orvosságot, csalódottan):* No, elmaradt a csodatétel!

JULIS: Mondtam, hogy többször kell próbálni.

SARI *(elkeseredéssel):* Igaz, a kutya sem áll meg az első füttyszóra...

PÉTER *(hangja hallszik. Csoszogás, ajtócsapkodás).*

JULIS: Hallod? Visszajön! Gyorsan kortyints!
(Behúzódik.)

SÁRI (kortyint, szelíden ül).

PÉTER (nevetve belép, a fogashoz megy, le-
akasztja a kulcsot, felesége elé áll): A multkor kizár-
tál, gonosz személy, hát most elviszem a kulcsot, hogy
ne tudj csúfot üzni belőlem. (Sári orra előtt labdázik
a kulccsal.) He? Szeretnéd elkapni, mi? Most az egy-
szer túljártam az eszeden... (Az ajtó felé megy,
vissza-visszanéz, csodálkozik, tétovázva kikövetkezik
az ajtón.)

SÁRI (köpik, gúnyosan szól): No, jól dolgozik
benne a csoda! Még észet adott neki, hogy a kulcsot is
elvigye.

JULIS: Pedig mintha kötné már! Botorkázva
ment az ajtóig!...

(Megint hallszik Péter zakatolása.)

JULIS: Kortyints szaporán!

SÁRI (megint kortyint, megmerevedik).

PÉTER (belép, gúnyosan bölint Sári felé): Szinte
elfelejtettem. Úgy beszéltem meg a komákkal, hogy
több napig fogunk mulatni. Esetleg a városba is be-
tekintünk. Magamhoz veszem a tehén árát, hadd lás-
sák a népek, hogy éppen koldus mégsem vagyok, ha
rongyosan járat is a feleségem. Pezsgőt is tudok én
fizetni, ha éppen kedvem szottyán. (A kis ládába ko-
torász, eléveszi a pénzt, felesége elé lép, forgatja a
bankókat.) Telik ebből a becsület fönn tartására. (In-
dul, az ajtóban megtorpan, s nagy haraggal vissza-
fordul.) Te pazarló, pusztító szszony, te! Hová titted
az eszedet, hogy már a tehén árát is elengeded a
koresmába? Szabad olyan könnyelműen viselkedni
egy rendes asszonynak?... Még a tehén árát is elen-

gedi... Ki látott már ilyen semmirevaló fehérnépet?
SÁRI (ül és mereven néz az urára).

PÉTER: Úgy? Csak mereszted rám a szemedet?
Jó, te úgy, hát én sem fősvénykedem. (Gondterhelten
kilépeget a szobából.)

JULIS: Hiszed-e, hogy fogja már az igézet?

SÁRI (köpés után): Hiszem. Nagy változás esett
rajta.

JULIS: Használni fog! Ezt gyakorold máskor
is... ezt az orvosságot. Bőven marad az üvegben.

PÉTER (lármája hallatszik).

JULIS: Kortyints!

SÁRI (kortyint).

JULIS (visszahúzódik).

PÉTER (nagy méreggel beállít): Most már ér-
telek, hűtlen kígyó! Azt mondják odakint, hogy Julis
nénéd itt kujtorog a faluban... Őt várod, ugy-e?...
Fuvalkodni akartok ellenem, azért lesed, hogy elmen-
jek hazulról. No, felelj!... Megfogtalak, ugy-e? Tu-
dom, hogy mit akar a vén boszorkány, haza akar
csalni, el akar választani tőlem... máshoz akar férj-
hezadni, mi? Hát majd bolond leszek, hogy maga-
tokra hagyjalak. Vigyázok én rád, megállj csak, ál-
nok személy! Majd adok én annak a vén boszorkány-
nak is, csak tegye be ide a lábát.

JULIS (kilép a kamrából; keze tele van holmi-
val, ezek között egy hám): Én pedig már itt is vagyok!

PÉTER (riadalommal): Hallottam hírét. Mit akar
a hámmal?

JULIS: Én adtam ajándékba az esküvőtök nap-
ján, hát most elviszem.

PÉTER: Ajándékot visszavenni...

JULIS: Csak tőled, Péter! Sárinak ajándékozom.

PÉTER: Hát akkor csak hagyja itt!

JULIS: Hogy hagynám, mikor Sárít sem hagyom itt.

PÉTER: Micsoda? Mit akar?

JULIS: Azt, amit az imént mondottál. Elváltatom téled s máshoz szerzem férjhez. Lesz neki becsületes kezefogója...

PÉTER: Olyan gonoszságra vetemednék?

JULIS: Még te beszélsz gonoszságról? Tessék, úgy bántál szegénnyel, hogy elállt a szava. Kórság érte a nyelvét.

PÉTER (*megdöbbenéssel*): Kórság? Hát azért nem veszekedett velem? Kórság a nyelvét? Csak meg lehet orvosolni?

JULIS: Nem bizonyos. Híres doktor kell ennek.

PÉTER: Ráköltöm a tehén árát, csak megjöjjön az a drágalátos szava.

JULIS: Hát gyorsan: ne ülepedjék a nyelvére. Itt a hám, fogd be a lovat, szaladjunk doktorhoz.

PÉTER: Szaladjunk... lóhalálában. (*El.*)

JULIS: No, köpd ki, megtörtént a csoda.

SÁRI (*kiköpi a vizet*).

JULIS: Igérd meg, hogy máskor is ezt használd, ha az uradat eléri a bolondja.

SÁRI (*nevet*): Hát ez aztán könnyű orvosság. Csak máskor is foganatja legyen.

JULIS: Lesz, ha okosan használsz. Sőt a tiszta víz is jó lesz, az a fő, hogy elborítsa a nyelvét s ki ne köpd idő előtt. Most visszahívom az uradat. Tétess fogadalmat vele az ital ellen. (*Kikiált.*) Péter, gyere csak! (*Sárihoz.*) Reszketősen, betegesen beszélj.

PÉTER (*ijedten tér vissza*): Csak nem halálozás?

JULIS: Éppen hogy nem! A szava is megjött

egy kicsit. Tán most a doktorhoz sem kell vinnünk, de ha még egyszer eléri a nyavalya... Pedig eléri..., ha tovább öleted méreggel...

PÉTER: Dehogy öletem. Csak még egyszer frogni kezdjen a nyelve... Csak még egyszer halljam.

JULIS: No, Sári, meg tudsz-e szólalni?

SÁRI (*reszketősen*): P-é-t-e-r!

PÉTER (*nagy örvendezéssel*): Sári lelkem! Mondjad, aranyom!

SÁRI (*mint előbb*): Sz-a-l-a-d-sz m-é-g a k-o-r-cs-m-á-b-a?

PÉTER (*kezét esküre emeli*): Soha többet, esküszöm!

(*Függöny.*)

KÁRTÉRITÉS

— Vígjáték egy felvonásban. —

Szín: Szoba a falusbíró házában.

Személyek:

Bíró,
Rózika,
Kádár.

1. JELENET.

Rózika, Kádár.

(Rózika az asztal mellett hímézt.)

(Kopogás.)

RÓZIKA: Szabad! *(Feláll, az ajtó felé lépdel.)*

KADÁR *(belép)*: Jónapot, Rózika!

RÓZIKA *(nagy örömmel)*: Dénes! Isten hozott! Ideje volt, hogy benézz egy kis beszélgetésre.

KADÁR: Sajnos, nem beszélgetésre jöttem, Rózika. Tárgyalásra jöttem, bírói tárgyalásra.

RÓZIKA *(kedvetlenül)*: Azt hittem!...

KADÁR: Hol van édesapád?

RÓZIKA: A belső szobában. Iratokkal vesződik.

KADÁR: Bemenjek, vagy kiszólitod?

RÓZIKA *(beszél a belső szobába)*: Édesapám! *(Sértődött hangon.)* Bírói tárgyalásra jöttek.

2. JELENET.

Voltak, Bíró.

BÍRÓ *(belép, kedvetlen arcot vág)*: Te vagy, te nagyokos!

KADÁR: Nagyokos? Gúnyolódik velem bíró uram. Mivel érdemeltem meg?

BÍRÓ: Igen nagy szád van a falugyűlésen. Gánccoskodol az előljáróság dolgaiban. Többet akarsz tudni az igazi okosoknál.

KADÁR: Nem rossz szándékból szólok, bíró uram! Nem árt, ha az előljárók a fiatalok gondolkodását is megismerik.

BÍRÓ *(méreggel)*: Minden csiri-csári nép ne szóljon bele! No, majd ráncba szedlek, nyálasai! Az én eszemen akartok túljárni?

KADÁR *(sóhajtozással)*: Hej, haj! Milyen szomorú dolog, hogy annyira ellenem van, bíró uram!

BÍRÓ *(kedvetlenséggel nézi Kádár búsulását)*: Szeretném tudni, mi költöztette beléd ezt a nagy alázatot?

KADÁR: Keserves baj szakadt rám, nagy szükségem volna, hogy bíró uram jó szívvvel legyen irántam. Kettőnk között van a baj birtokos mivoltunkban. De bíró uramnál van az erőhatalom.

BÍRÓ: A markomba estél, mi? No, halljuk!

KADÁR *(nyögéssel)*: A káposztásföldön esett a baj...

BÍRÓ: Micsoda? Valami kártétel?

KADÁR: Keserves kártétel! A lovak rámentek a káposztásföldre s elkárosították a káposztafejeket... De sokat!

BÍRÓ *(felháborodással)*: Tyühh, az éhezett, kártékony dögjei! Éppen káposztára vetemedtek?

KADÁR: Megtörtént..., most már hogyan igaizsuk?...

BÍRÓ: Még kérdezed? A kárért fizetség jár. Kártérítés!

KADÁR: De mennyi? Ezt akarom bíró urammal megalkudni. Ha jóakarattal volna hozzám...

BÍRÓ (*számítgatás után*): Káposztája válogatja. Más ára van az olyan gyönyörűséges káposztának, mint az enyém.

KADÁR: Elismerem! A minőség...

BÍRÓ: Aztán büntetés is jár azért, ha valaki nem vigyáz a lovaira. Mezőrendőri kihágás!... Mint bíró, ezt is ráüthetem a káposzta árára.

KADÁR: Én nem tenném, de a bíró uram jobban tudja. Megbízom a döntésében. Mennyi legyen egy elkárosodott káposztafő ára?

BÍRÓ: Azt is tudni kell, hogy hány főben esett kár!

KADÁR: Úgy százig valóban!

BÍRÓ: Száz fő káposzta!... Átkozott gebéi, azok aztán jól lakmározta!

KADÁR: Essünk át rajta! Mi legyen a kár-térítés?

BÍRÓ (*nem siet a válasszal*): Nyolc forint egy főért! Száz főért nyolcszáz forint.

KADÁR: Nem lesz igen sok? Én kevesebbet ítélnék.

BÍRÓ: Mert te nem értesz az ítélethez! Különbön lássad! Fogadj ügyvédet, menj városi törvényre!

KADÁR: Isten ments! Nem megyek én városba, szép békességgel csak eligazítjuk idehaza. De én édesanyámmal gazdálkodom, mit fog ő szólni az ítélethez? Nyolcszáz forint..., talán el sem hiszi...

BÍRÓ: Küldd ide, majd megmagyarázom.

KADÁR: Dejszen, nem megy az bíró elébe. Hanem ha egy kis írást adna bíró uram, amivel igazoljam a nyolcszáz forintot.

BÍRÓ: Írást? (*Nevet.*) Hát az könnyen kitelik egy bírótól. Mi álljon benne?

KADÁR: Csak annyi, hogy egy fő káposztáért, amit a lovak megrongáltak, nyolc forintot kell fizetni!

BÍRÓ: Hacsak annyi! (*Megírja, olvassa.*) „Egy fő káposztáért, amit a lovak megrongáltak, nyolc forintot kell fizetni.“ Aláírás.

KADÁR: Pecsétet is tessék ütni rája. Édesanyám sokat ad a pecsétre.

BÍRÓ (*ráüti a pecsétet*): Ez is megvan!

KADÁR (*zsebreteszi az írást*): Most aztán szép békességgel... Adjon Isten! (*El.*)

BÍRÓ (*Kádár távozása után nagyot nevet*): Nyolc forint! Hát ez aztán jól elkelt!

RÓZIKA (*a jelenet alatt élénk arcjátékkal kísérté a tárgyalást, láthatólag Kádár pártján volt. Hevesen*): Igen nagyot rántott rajta!... Nem igazság!

BÍRÓ: Úgy kell a esahos kutyának. Az orrára kell koppintani, hadd fájjon.

RÓZIKA: Én fizetek rá a maga vásárjára. (*Pityergéssel.*) Nekem is fáj!

BÍRÓ: Micsoda? Hol érint ez téged?

RÓZIKA: Hát itt né!... a szívemen! (*Sír.*)

BÍRÓ (*idegesen*): Ne sírj, tudod, hogy nem állhatom!

RÓZIKA (*mégjobban rágyújt*).

BÍRÓ: Te leányka, te!... Csak nem...

RÓZIKA (*halkan*): De bizony!...

BÍRÓ: A kegyelmét lesnéd egy szegény zsellér pereputtyának?...

RÓZIKA: Már neki is van földje...

BÍRÓ: Egy pár hold, amit könyörületből kapott az osztáskor.

RÓZIKA: Minden leány töri érte magát. Engem már észre kezdett venni, nyájasan szólt hozzám, sokat táncoltatott... Most aztán elfordul tőlem.

BÍRÓ: No, de az én leányom egy ilyen koldustarisznyához...

RÓZIKA: Nagyra fog az menni az eszével. Máris az övé a legszebb veteményes föld. Szivattyút akar berendezni, öntözni akarja a földet. Olyan nagy esze van annak!

BÍRÓ (*nevet*): Esze!... Csak a szája nagy, az is csak a gyűlésben, amikor a fiatalok bandája ott ül a háta mögött. Itt ugyancsak kevés tudománnyal állt elé.

RÓZIKA: Tiszteletből volt alázatos. Szánta a hibáját.

BÍRÓ: Ha esze lett volna, nem vállalta volna a nyolcforintos árat. Azt követelte volna, hogy becsültessek meg a kárt. Négy forint is elég lett volna. (*Nevet.*) De megadta magát, mint a buta juh a nyírásnak.

RÓZIKA: Még jóvátéheti, édesapám! Ne fogadjon el többet négy forintnál.

BÍRÓ: No, majd kímélni fogom! Még szivattyúval akar a rendes gazdák elé vágni... Adja csak ide a szivattyú árát! Vigyázzon a tekergő gebéire.

3. JELENET.

Előbbiek, Kádár.

KADÁR (*visszatér, emelt fővel lép be, feltűnően önérzéletes hangon köszön*): Adjon Isten!

BÍRÓ: (*biccent*).

RÓZIKA (*békítően*): Nem volt olyan sietős! Aludni kellett volna rá!...

KADÁR: Édesanyám kívánsága...

BÍRÓ: No, elhitte a nyolc forintot?

KADÁR: Hogyne! A pecsétes bírói írásnak...

BÍRÓ: S mit szólt hozzá?

KADÁR: Egy kicsit ő is sokallja, de ha már nyolc, hát legyen nyolc.

BÍRÓ: Hát ide vele! Bankóban lesz-e, vagy ezüstben? (*Helyet csinál az asztalon.*) Számold le!

KADÁR: Micsoda, én? Bíró uramnak kell leszámolnia.

BÍRÓ: Mi-i-i-t?

KADÁR: A kártevő fizet a károsultnak. Már pedig a károsult én vagyok: bíró uram lovai bitangoltak az én káposztaföldemre, tehát nekem jár a kártérítés.

BÍRÓ: Tisztára megbolondultál... Hiszen az imént bevallottad, hogy a te lovaid.

KADÁR: Nem vallottam én egy szóval sem. Róziika, mondtam-e, hogy az én lovaim?

RÓZIKA (*fojtott nevetéssel*): Csakugyan nem esett szó arról, hogy kinek a lovai.

KADÁR: Hogyan vallottam volna magamra olyasmit, ami nem igaz.

BÍRÓ: No, de a nagy alázatosság! A bánatos arc, meg a szomorú hang. Az viselkedik így, aki érzi a hibáját.

KADÁR: Hát aki nagy kárt vallott? Annak tán nincs oka a szomorúságra? (*Erélyesen.*) Tessék, vigasztaljon meg a nyolcszáz forinttal.

RÓZIKA: Fizesse ki, édesapám.

KADÁR: Mivelhogy írás van róla.

BÍRÓ: Armányos szerzet, kicsaltad!

RÓZIKA: Úgy látszik, mégis van esze, ha így ki tudta gondolni. Hát csak adja meg, édesapám! Bizonyosan nem akarja rosszra költeni.

KADÁR (*melegen*): Köszönöm hogy olyan szépen pártfogolsz!

BÍRÓ (*fontolgatva*): Az a kérdés, hallgatsz-e a dologgal? Hátha dobra ütöd, milyen ravaszul túljáratál a bíró eszén.

KADÁR: Hallgatok véle.

RÓZIKA: No, kössenek már békét!

KADÁR: Rajtam ne múljk. Nyugtatványul a pecsétetes írást is visszaadom.

BÍRÓ: No, látod, most jól szóltál. Úgy már igen! (*A belső szobába megy.*)

RÓZIKA (*kérlően*): Egyéb is kell a békességhez. A gyűlésen se gáncsold édesapámat. Ő se haragudják rád.

KADÁR: Az attól függ, hogy igazságosan szól-e a tárgyhoz.

RÓZIKA: Tudod mit? Ha nektek, fiataloknak valami tervetek, vagy kifogásotok van, gyere el hozzám, s előre megbeszéljük. Én majd ráveszem édesapámat. (*Nyájasan.*) Gyere el minél gyakrabban!

KADÁR: Apád kiutasít. Mindig mostoha szívvel volt irántam. A multkor a gyűlésen is csúnyán lehurrogott. Lenyeltem, mivelhogy a te apád!

RÓZIKA: Majd azért is kártérítést szerzek neked. Úgy fog szeretni, mint az édes gyermekét.

KADÁR (*melegen*): Mint a gyermekét? No, no... hát az szép kártérítés volna!

RÓZIKA (*szerelmesen*): Elfogadnád?

KADÁR (*szintén szerelmesen*): Örömet, Rózi-kám! Azt már alkú nélkül...

RÓZIKA (*érdeklődéssel*): Azért csak a pénzt is vedd el, rendezd be az öntözőgépet. (*Szégyenlősen.*) A családban marad!

BÍRÓ (*kezében a bankókkal visszatér*): Nesze! (*Leszámolja.*) Hol a pecsétetes írás?

KADÁR: Tessék! (*Atnyújtja.*)

RÓZIKA (*víg sürgetéssel*): Most aztán csapjanak parolát — a békességre!

(*Nagy csattanással paroláznak.*)

(*Függöny.*)

RÓKÁK

— Jelenet. —

Személyek:

Máthé, falusi gazda,
Bakó,
Bakóné.

MÁTHÉ (*belép, hátán batyu*): Adj Is...

BAKÓ: Adjon Isten!

MÁTHÉ (*habozva áll*).

BAKÓ: Mit állasz meg a küszöbnél, mint valami kéregető? Gyere idebb!

MÁTHÉ (*megkönnyebbülve*): Azt nézem, nincs-e alkalmatlan vendégük?

BAKÓ: Mért volna? Remélem, te sem jöttél terhünkre.

MÁTHÉ: Én pedig itt akarom hagyni a terhemet.

BAKÓNÉ: Mit hoztál?

MÁTHÉ: Téli virágot, asszonyom. Szép sárgavörös, téli virágot.

BAKÓNÉ: Mutasd!

MÁTHÉ (*leveti batyuját*).

BAKÓNÉ: Né, né, hát ez rókát hozott!

BAKÓ (*megtapogatja*): A magját is elhoztad? Nekem csak a héjja kell.

MÁTHÉ: Lerántom a bőrét.

BAKÓ: Most már csak hagyd. Megmocskolod az épségét. Úgyis eléggé kilyukgatta a sörét.

MÁTHÉ: Nem puskától állott ez meg, uram! Dejszen nem engedik az urak, hogy puskával működjék a magamfajta szegény ember. A főszolgabíróé a vadászterület. Ép a bőre ennek a rókának, mint a hordó deszkája.

BAKÓ: Mérgezted?

MÁTHÉ: Sózó mérget sem adnak a patikában a magamfajta embernek. Csak olyannak adnak, akinek vadászbilétája van. Úgy parancsolta a főbíró úr.

BAKÓ: Hát bottal ütötted?

MÁTHÉ: A kutya sem várja meg a botot, nem hogy a róka.

BAKÓ (*türelmetlenül*): Tán csapóvassal?

MÁTHÉ (*nevet*): Nohát, elárulom..., mégis csak méreggel. De nem patikai méreggel, hanem a magam találmányával. Túljártam az urak eszén.

BAKÓ: Nem ismerlek, de úgylátszik, nagy róka vagy.

BAKÓNÉ (*kíváncsián*): Micsoda találmánnyal?

MÁTHÉ: Mérges gyökér levével.

BAKÓNÉ (*csodálkozik*): Mérges gyökér? Milyen az?

MÁTHÉ: Olyan gonosz erdei gyökér, aminek a levével az asszonyok az ellenségük tyúkját szokták elpusztítani. Gondoltam, hátha sok belőle a rókát is megejti. Húsfalatokat főztem a lében, bekentem sza-

gos vajjal, leraktam a róka egerésző útjában..., hát így kitaláltam! S itt a sikere, né!... Jómessze ment vele, míg a méreg levette a lábáról, de mégis lefeküdt a hóba s megvárt. Fölszedtem, zsákba dugtam s mindjárt jöttem is vele Bakó úrhoz, hogy pénzt csináljak belőle.

BAKÓ: Értem..., hát azért tekintgettel olyan félve, mikor beléptél... Hm, nem igaz keresmény, mi? De a vámon hogy tudtál átjönni vele? Detektív szokott ott vigyázni.

MATHÉ: Majd bolond voltam, hogy a vámra menjek. Ellopóztam a kertek alatt, a vámkerülő ösvényen.

BAKÓ: Egyszóval fekete vásárt akarsz. Fekete rókát hoztál nekem.

MATHÉ: Nem fekete ez, uram. Gyönyörű, vörhenyes... ilyenkor van a róka a legszebb színében. Dehogy fekete!

BAKÓ: Né, né, nem tudnád, hogy mit jelent: fekete üzletet kötni? Hát akad még olyan ember?

BAKÓNÉ: Tudja ő, csak névleg nem ismeri.

BAKÓ: A fekete üzletet dugva csinálják, barátom, hamis úton. Tiltott portékával, mint amilyen a te rókád. *(Színlelt aggodalommal.)* Vajjon nem jár errefelé a detektív? *(Máthéhez.)* Dobd be a lóca alá a jószágodat! Neked gyűlik meg a bajod, ha megfognak. Én ártatlan vagyok, mert én nem vettem meg.

MATHÉ: De megveszi, remélem?

BAKÓ *(foghegyről)*: Mit kérsz érte?

MATHÉ: Ezerkétszázat. Annyi most egy valamirevaló rókabőr.

BAKÓ: Annyi a becsületes rókabőr. De a fekete ár sokkal kevesebb. Ezt magadtól is beláthatod.

MATHÉ: Mit szánt rá, Bakó úr?

BAKÓ: Az ezeret leütjük, kétszázat adok.

MATHÉ: Mit kárhozik? A kétszázat ütjük le, ezeret ad...

BAKÓ: Haj, haj, barátocskám! Olyan messze vagyunk mi egymástól, hogy nincs reményünk a találkozásra.

MATHÉ: Hát akkor elviszem. Más szücs is van a városon...

BAKÓ: Próbálj szerencsét! Én nem fogom a detektívnek megsúgni. A feleségem sem szalad a rendőrségre, hogy feljelentsen.

MATHÉ: Még nekem mondja, Bakó úr, hogy nagy róka vagyok. Bakó úr sokkal nagyobb, csúnyán meg akar kopasztani. Szóljon nagyobb emberséggel, mit ad a finom portékáért?

BAKÓ: Nincs időm az alkudozásra. Négyyszázat adok érte, de elsiess, vagy a rókával, vagy az árával.

MATHÉ: Négyyszázat? *(Habozás után.)* Nagy csúfság, dehát adjon pénzt!

BAKÓ *(fizet)*: Itt van, nesze!

MATHÉ: A zsákomat elviszem, a dög a sarokban maradhat, amíg Bakó uram lerántja az irháját.

BAKÓ és FELESÉGE *(elégedetten hunyorognak)*.

MATHÉ: Adj Isten! Nem mondom, hogy szerencsét adjon, mert azt Bakó úr megcsinálta.

BAKÓ: Köszönd meg, hogy a bünt levettem a válladról s még pénzt is adtam érte.

MATHÉ *(morgolódva el.)*

BAKÓ, BAKÓNÉ *(nagy hahotázásban törnek ki)*.

BAKÓ: Jól levágtam, mi? Nyolcszázat kerestem a vásáron.

BAKÓNÉ: Ügyes voltál... nagyobb róka vagy, mint ő!

BAKÓ: Most aztán rajtad a sor. Elmész az igazgatónéhoz és közlöd vele, hogy van már gyönyörű rókabőrünk, de nem adhatjuk háromezeren alul, mert feketén szereztük.

BAKÓNÉ: Hogy kijárja az eszed!

BAKÓ: Jutalomképpen jó ebéd legyen ám! Pecsénye s bor melléje.

BAKÓNÉ: Meglesz! Aldomás, de pompás! (Kinyitja az ajtót.) Fenenagy szagja van ennek a rókának... hadd szellőzzék a műhely.

BAKÓ: Mindjárt kimelleyeszttem én a bundájából. (Mindketten el.)

RÓKA (megbirkózott a méreggel, a nyitott ajtó friss levegőjén magához tér, kikapaszkodik a lóca alól, tántorog, csuklik, köhög, prüszköl, észreveszi, hogy rossz helyen jár, riadozik, ide-oda ugrik, megtalálja a nyitott ajtót, elszalad.) (Nyolc-tízéves gyermek játszhatja sárga szövetből készült rókajelmezen.)

BAKÓ (visszatér, kezében kés. Énekel):

Okos szücsnek jól megy dolga,
Dupla hasznót hajt a boltja.
Olesón veszen, drágán árul,
Két bőrt húz le egy rókárul...
Olesón veszen, drágán árul,
Két bőrt húz le egy rókárul...

(A lóca alá hajlik, csodálkozik, hogy a rókát nem találja. Kutat.) Feleség, gyere csak!

BAKÓNÉ (benyit.) Mi kell?

BAKÓ: Hová tetted a rókát? Te dugtad el?

BAKÓNÉ: Nem dugtam én!

BAKÓ (nagy izgalommal): Hol a róka? (Ide-oda kapkod.) Hol vagy, kedves, szép rókám? (Mérgesen) Segíts keresni! (Mindent fölhánynak.)

BAKÓNÉ (ötlettel): Bizonyosan visszajött a paraszt, belopózott az ajtón s elvitte. Szaladj, még elcsípheted a gazembert.

BAKÓ (elszalad).

BAKÓNÉ (kinéz az ablakon).

BAKÓ (visszatér leforrázottan). A nyomát megtaláltam a hóban. Átugrott a kerítésen.

BAKÓNÉ (epésen): A nyomát? Magát is megláthatod, gyere csak. Most fordult ki a berekből, nézd, milyen vigan szalad az erdő felé. (Mutatja az ablakon át.)

BAKÓ (dühösen): Te vagy az oka! Kinyitottad az ajtót, friss levegőt engedtel rája.

BAKÓNÉ (keserűen): A mérges gyökér!... A találmány.

BAKÓ (nagy sóhajással): Most aztán mire iszunk áldomást?

BAKÓNÉ (miközben leoldja a fehér kötenyt): Elhagyjuk az áldomást.

BAKÓ (a káros ember nyögésével): Hát így járunk. A paraszt nagyobb róka volt a főszolgabírónál, én nagyobb róka voltam a parasztnál, de a legnagyobb róka mégis csak a róka volt; viszi a nyereséget tőkéstől.

(Függöny.)

ZSUZSA LEVELE

— Vigjáték egy felvonásban. —

Személyek:

Zsuzsa,
Pista,
Margitka.

(Városi konyha; tüzelő fazekakkal, asztal, székek, kosarak, veder.)

1. JELENET.

Zsuzsa, Margitka.

ZSUZSA (mindenes-lány a tüzelő körül forgolódik).

MARGITKA (14–15 éves iskolás leányka tollal, tintával, levélpapirossal belép). Elment a nagynéni, most segíthetek a levélírásban.

ZSUZSA: Éppen jókor lesz, aranyom! (A tűzzel vesződik.) Megigazítom a tüzet s levélírás közben odakészítem az ebédet. Telepedjék le, kis aranyom!

MARGITKA (elhelyezkedik az asztalnál).

ZSUZSA (fújja a tüzet): Hát ez aztán hitvány, nedves fa, nem akar lángot vetni. Várjon csak lelkem, a piaci kosarat is magam mellé teszem, meg ezt

a vedret, né! (Megteszi.) No végre... Most aztán szedje össze az irodalmi tudományát: szerelmes levelet írunk a vőlegényemnek.

MARGITKA (felugrik, összecsapja kezét): Szerelmes levelet? Szent atyám, hova gondol, Zsuzsa? Én szerelmes levelet? Hiszen az nagy vétek!...

ZSUZSA: Ugyan ki mondott olyan bolondságot a kisasszonykának?

MARGITKA: A nagynéni! Meg a tanárkisasszony...

ZSUZSA (nevet): Nyilván úgy gondolták, vétek volna, ha a kisasszony a saját nevében írna valamilyik deáknak... De az én nevemben... az én becsületes vőlegényemnek, Pistának? Üljön csak vissza, aranyom s nyissa ki a fülecskáját.

MARGITKA: Miért nem írja meg maga?

ZSUZSA: Hagyja, lelkem, a csodába; rég jártam iskolába, elszoktam már az irodalomtól. Az eszem kijárja, hanem a kezem?

MARGITKA: Szerelmes levél... jaj Istenkém, hogy kell azt...

ZSUZSA: Majd én diktálok. Az én eszemben minden szó megvan, maga csak mindent írjon le szépen, amit mondok. Minden szó kell ide, kis aranyom.

MARGITKA (íráshoz készül): Haj, haj! Hát diktálja, megpróbálok. Csak a nagynéni rajta ne csípjen.

ZSUZSA (a tüzelőhöz megy s foglalatoskodás közben diktál): Jól figyeljen. El ne szalassza, amit mondok.

Édes Pistikém, kedves, jó vőlegényem.

MARGITKA (írja): Tyűh, de szép! Mind ilyen lesz?

ZSUZSA: Dehogy lesz mind ilyen! Elhinné ma-

gát. Majd mérges szót is írunk bele, amért nem jött még látogatásomra. Odamondunk neki. Irja csak, aranyom!

Szívemből kívánom, hogy (*A tüzet fujja, haragosan pöröl: „Üssön beléd a mennykő, hát megint kialudtál”*) ezen pár soraim találjanak friss és jó egészségben. (*A tüzet fújja: „Atkozott bükkfája!”*) Mért nem látogatsz meg? („Száradnál már ki, ördögadta.”) Legalább gondolsz-e rám néha, Pistikém? Én mindig azon gondolkozom, hogy a te szívedben (*Megnézi a kosarat: „Vajjon borjúhús van-e több, vagy disznó”*) él-e még az igazi szerelem? (*A veteményt válogatja.*) Csókolom a szádat, (*Egy kis kalarábét a vederbe dob: „Tyüh, de mocskos kalarábé”*) a kis bajszodat, (*„Meg kell hámozni”*) a szemedet. (*„Ezt meg ki kell kaparni.”*) Tudod mit, Pistikém? (*Megint a tűzzel vesződik: „Verjen meg a ragya, ne füstölögj többet!”*)

(*Künt zaj.*)

MARGITKA (*felugrik*): Jaj, hagyjuk!

ZSUZSA: De hiszen nem fejeztük be.

MARGITKA: Visszajött a nagynéni, meg ne csípjén. Dugja el a levelet.

ZSUZSA (*kebelébe rejti a levelet*).

MARGITKA: Folytatjuk, ha megint elmegy. Vigyázzon, nehogy eláruljon.

ZSUZSA: Majd elfordítom a gyanúját. Bekötöm a szemét.

MARGITKA (*el balra*).

ZSUZSA (*énekre gyujt. Az éneket a szereplő, vagy rendező választja ki. Jó népi nótát kell választani.*)

2. JELENET.

Zsuzsa, Pista.

PISTA (*falusi legény, jön jobbról*).

ZSUZSA (*az éneklés miatt nem veszi észre*).

PISTA (*nem köszön, lassan lépdel előre, mérges szemeket vet Zsuzsára*).

ZSUZSA (*térül-fordul, meglátja Pistát, örömben elsikoltja magát*): Pistikém, édes Pistikém!

PISTA: Énekelj csak, ha olyan virágos kedved van. Ugyancsak vigan búsulsz utánam.

ZSUZSA: Ugyan te, bohó, csakhogy megjöttél. Az imént zsémbeltem rád, hogy nem látogatsz meg.

PISTA: Még te! Tán bizony te írtál nékem?

ZSUZSA: Örökké az eszemben volt, de látod milyen sok a dolgom.

PISTA: Értjük, értjük! Nyilván el akartál bújni előlem.

ZSUZSA: Pista, ne haragíts meg!

PISTA: De hiába akartál, mert idetaláltam s a szemedbe nézek. Ha nem is írtál...

ZSUZSA: Tyüh, te gonosz rágalmazó, hát mindjárt rád sütöm a hazugságot. Én nem írtam? (*Kiveszi kebeléből a levelet.*) Hát ez talán nem levél? Olvasd csak!

PISTA (*átveszi és betűzi a levelet*): Édes Pistikém, kedves jó vőlegényem! (*Fölvidulva.*) Igazán, Zsuzsikám? Nekem írtad? Ilyen szépen, te?

ZSUZSA: Ühüm! A sok dolog között. Tűztevés, veteménytakarítás, ebédigazítás közben. Olvasd csak! Bizonyosan megszegyenled magadat, hogy ellene nem...

PISTA (*örömmel olvassa*): Édes Pistikém, kedves

PISTA: Aztán, ugy-e, csúfondáros arcot vágott hozzája?

MARGITKA: Azt nem tudom, mert háttal ültem. A tűznél dolgozott a piaci kosárral, én pedig itt írtam az asztalnál.

ZSUZSA: No, most már csak érted, nagyokos!

PISTA: Hogyne! Most már a kisasszony is bizonyítja, hogy te kívántál nekem ilyen jókat.

ZSUZSA (*pukkadozva*): Tyühh, hogy ilyen marhaságokat érjen meg az ember! Mondtam, de a bükkfára mondtam, hogy száradjon ki... A hibás veteményre mondtam, hogy ki kell kaparni. A tűzre mondtam, hogy üssön bele a ragya... (*Margitkához*) Mért írta bele a levélbe, kis butám?

MARGITKA (*pityergősen*): Azt mondta, hogy minden szót...

PISTA (*álmélkodva*): Hát csakugyan! No, de ilyen...

ZSUZSA: Mondd ki csak, hogy ilyen butaságot!... Így nevelik őket, látod-e?! Forgatja a sok irodalmat, készíti éjtnap az írásbeli dolgozatokat, de egy szerelmes levelet mondás után megírni. (*Kifelé tuszkolja Margitkát.*) Menjen csak, kis butám, maga szépen levizsgázott. (*Pistához duzzogva*) Te is elmehetsz, ha veszekedni jöttél.

PISTA: Dehogy veszekszem, Zsuzsika lelkem! Miért veszekedném, ha ártatlan vagy?

ZSUZSA (*békülve*): Hát bocsánatot kérsz...

PISTA: Bocsánatot kérek, de ha nem vennéd rossz néven, még volna egy kérésem... (*Megöleli Zsuzsát.*) Jövőben ne csak mondd a levelet, hanem írd is meg a tulajdon kezeddél.

(*Függöny.*)

jó vőlegényem! Szívemből kívánom, hogy üssön beléd a mennykő, hát megint kialudtál. (Meghökkenve.)

Hogy-hogy, galambom, üssön belém a mennykő?

ZSUZSA (*elképedve*): Micsoda bolond beszéd?

PISTA: Nem beszéd ez, hanem írás! A leveled...
(*Tovább olvas.*) *Ezen pár soraim találjanak friss és jó egészségben, átkozott bükkfája!*

ZSUZSA (*nevet*): Tréfálsz, te bohó!

PISTA (*keserűen*): Nagy kedvem van tréfálni. Lássuk csak. *Mért nem látogatsz meg, száradnál ki már, ördögadta!... Hm! Hát ezt kívánod nekem a tulajdon szívvel: száraz betegséget!*

ZSUZSA (*a fejéhez kapkod*): Micsoda marhaságot olvassz ki abból a levélből? Azonnal add ide!

PISTA: Odaadom, hogyne! Ilyen levelet nem tartok meg. Előbb azonban lássuk, milyen szívbeli jókat kíván még nekem az én drágalátos mátkám? (*Olvassa.*) *Gondolsz-e rám néha, Pistikém? Én mindig azon gondolkozom, hogy a te szívedben borjúhús van-e több, vagy disznó?*

ZSUZSA: Jaj, mindjárt elájulok!

PISTA: Ugrálhatsz, babám! El is sülyedhetsz szégyenedben. (*Olvassa.*) *Él-e még az igazi szerelem? Csókolom a szádát, tyűh, de mocskos kalarábé! A kis bajuszodat meg kell hámozni, a szemedet, ezt meg ki kell kaparni! Tudod mit, Pistikém? Verjen meg a ragya, ne füstölögj többet!*

ZSUZSA (*kezét tördelve*): Uramteremtőm!

PISTA: Verjen meg téged a ragya! (*Odadobja a levelet.*) Hát ilyen levelet írsz te nékem? (*Indul.*)

ZSUZSA (*belefogózik*): Várj, no!... Megmagyarázom. A levelet nem én írtam.

PISTA: Hát?

ZSUZSA: A kisasszony...

PISTA: Nekem a kisasszony?

ZSUZSA: Hogy is mondjam, no! Úgy volt, hogy... (*Nehezen megy a vallomás.*)

3. JELENET.

Voltak, Margitka.

MARGITKA (*betáncol, nem veszi észre az oldalt álló Pistát*): Elment a nagynéni, most aztán lesz időnk.

ZSUZSA (*vallató hangon, hogy Pista előtt tisztázza magát*): Mihez lesz időnk?

MARGITKA: Folytatjuk a levelet.

ZSUZSA (*Pistához*): No, hallod!

MARGITKA (*meglepődik Pista látásán*).

PISTA: Jónapot, kisasszony! A Zsuzsa vőlegénye volnék.

MARGITKA: Pistike? Magának szól a levél?

PISTA: Nekem. Csak azt nem tudom, hogy ki írta.

MARGITKA (*Zsuzsát mentve*): Hát Zsuzsa! Rég akar írni magának, de csak most ért rá!

PISTA (*keserűen*): Hát mégis te írtad, álnok lélek!

ZSUZSA (*mérgesen*): De, kis butám, hát nem maga a tulajdon kezével?

MARGITKA: Jaj, Istenem! Az az igaz, hogy kettesben. Zsuzsa mondta s én írtam.

PISTA (*fölveszi a levelet, abból idéz*): Úgy? Hát azt is Zsuzsa mondta, hogy száradjak ki?... Hogy a szememet ki kell kaparni? Meg hogy verjen meg a ragya?...

MARGITKA: Mindent Zsuzsa mondott.